

Расонаи нахзатӣ натиҷаи таҳқиқоти Бардия Раҳмонӣ, мушовири байналмиллалӣ дар баҳши амниятиро дар мавриди ғӯё даст доштани мақомоти Тоҷикистон дар тичорати маводи муҳаддир, ки дар нашриёи The Diplomat мунташир гардидааст, [нашр кард](#) (албатта, барои тавсеа додани иттиҳомоти худ алайҳи Ҳукумати Тоҷикистон ва раҳбарияти давлатӣ). Мавод, яктарафа таълиф гардидааст.

Дар хошияи матлаб чанд андешаи худро хидмати хонандагон манзур месозам:

1. Масъалаи гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир яке аз хатарҳои асосӣ на танҳо дар минтақа, балки дар ҷаҳон махсуб меёбад. Дар ин самт миёни давлатҳо ва созмонҳои марбута ҳамкорӣҳои зиёде дар шакли қарордодҳои байнидавлатӣ ва байналхалқӣ вучуд доранд. Бо вучуди ин, мушкилот дар самти гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир ҳамаҷуз меафзояд, чаро ки доираҳои махсуси ҳориҷии ҷинойтӣ аз ин наъми тичорат ғойдаҳои хангуфт ба даст меоваранд. Воқеан, Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Ислондӣ Афғонистон робитаҳои дӯстона дошта, ҳар ду давлат зидди терроризм ва гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир мубориза мебаранд. Мушкилӣ инчунин, ки доираҳои ҷинойтӣ аз ҳар ду тараф солхост, ки раванди транзити маводи муҳаддирро назорат мекунанд ва давлат бо роҳандозӣ намудани тадбирҳои зарурӣ пешро хи гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддирро мегирад. Пӯшиш додани баъзе мақомдорони қудратӣ тичорати маводи муҳаддирро дар минтақаҳо сухани наву тоза нест ва Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон борҳо дар ин хусус сухбат қардаанд ва дар мулоқоти ахиран дар Бадахшон сурат гирифтаи Сарвари давлат ин масъала бори дигар хотирнишон гардид.

2. Ҳукумати Тоҷикистон ва мақомоти зиддаҳл дар пайи қохиш додан ва ниҳоятан, аз байн бурдани гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир дар минтақаҳои марзӣ тадбирҳои зиёде амниятӣ ва ихтисосӣ андешидаанд. То имрӯз ғуруҳҳои зиёде ҷинойтӣ, ки ба транзити маводи муҳаддир машғул будаанд, аз ҷониби мақомоти қудратӣ дастгир гардидаанд. Махсусан, ҳодисаҳои ҳариду қуруш ва интиқоли маводи муҳаддир дар манотиқи марзӣ бо Афғонистон дар солҳои ахир зиёд ба қайд гирифта шудааст ва ин

холат гувоҳи он аст, ки масъала ҷиддияти вежа касб намудааст. Масъалаи мазкур мақомоти марбутаи давлатҳои ИДМ ва созмонҳои бонуфузи минтақавию ҷаҳониро нигарон кардааст ва дар ин замина ҷораҳои судманд андешида шуда истодааст. Ин аст, ки таҳқиқоти Бардия Раҳмонӣ, мушовири байналмиллалӣ дар баҳши амният яктаарафа мебошад.

3.Албатта, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мамолики кумақрасон, минҷумла ИМА дар самти мубориза бо гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир^А арзи эҳтиром мекунад, вале он чи ки таҳқиқотчи амниятӣ ироа доштааст, қобили қабул нест. Ҳеч гоҳ Ҳукумат бо тоҷирону ҷинойткорон, ки дар гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир даст доранд, ҳамдасту ҳамшарик нест ва бидуни далелҳои мушаххас ироа доштани ҷунин нави таҳқиқот ба манфиати қор буда наметавонад. Дигар ин ки таҷҳизоти замонавие, ки аз сӯйи давлатҳои ғарбӣ ҷиҳати тақвият баҳшидани муборизаи зидди ^А хариду фурӯши маводи муҳаддир эҳдо гардидаанд, вазъи муборизаро беҳтар кардааст ва инро мо дар натиҷагирҳои солҳои ахир мушоҳида мекунем. Дар баробари ин, мубориза алайҳи нафарони нолоиқ дар мақомоти қудратӣ^А идома дорад ва дар ҷанд соли ахир ҷандин қорманди масъули мақомоти қудратӣ барои дар сатҳи зарурӣ анҷом наодани вазифаҳои хидматӣ ва ҳамшарикӣ дар ҷинойтқорӣ мӯҷозот шуданд.^А Ин ҳолатро дар бисёр кишварҳои пешрафта ва мутамаддини ҷаҳонӣ ҳам метавон мушоҳида қард, аз ин рӯ,^А масъаларо яктаарафа баҳо додан хуб нест.

4.Иртиботи давлат бо тоҷирони маводи муҳаддир, ки ҷинойтқорони трансмиллӣ махсуб меёбанд, дар ҳар шакле^А қобили таҳаммул нест, зеро ки ду-се нафар мақордори беқомуси давлатӣ, ки бо ин ва ё он васила тичорати маводи муҳаддирро дар минтақа тавсеа мебаҳшад, ҳоло маънии ҳамдастии^А Ҳукуматро дар ин самт собит намесозад. Гузашта аз ин, пушти тичорати маводи муҳаддир доираҳои манфиатҳои қоричӣ, ки ҳамшарикӣ мафияи ҷаҳонианд, қорор доранд. Аз ҷониби дигар, пуштибонӣ аз гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир барои давлат ва Ҳукумати Тоҷикистон ҷӣ медиҳад ба ҷуз бадномӣ дар сатҳи байналмилалӣ ва ин нуқтаи муҳимро раҳбарияти олии давлат хуб дарқ қарда, солҳост бо ин вабои аср муборизаи муташаккилона мебаранд.^А Дар мулоқот бо намояндагони ҷомеаи кишвар, ки 12 майи соли қорӣ доир гардид,^А Сарвари давлат ин масъаларо ба унвони масъалаи глобалӣ арзёбӣ намуданд ва аз ҷомеаи шаҳрвандӣ ва мақомоти марбута даъват ба амал оварданд, ки дар роҳи мубориза зидди гардиши маводи муҳаддир ва эмин доштани насли наврасу ҷавон аз он қорҳои устувор бардоранд. Қонги ҳатар задани Президент ҷиддӣ будани муборизаро дар ин самт нишон медиҳад. Ин аст, ки дар ҷабҳои муборизаи зидди маводи муҳаддир раҳбарияти олии давлату Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон^А ва шаҳси Президент ҷаҳду талош меваззанд.

Фаридун Ориёӣ.